

Aga Soome üliõvilased on veel ühel hoopis teisel võlul oma rahva lasteks, iluks ja auuks tööd teinud. Üht tükkiest jagu sest tööst võib ka kalendri lugija oma silmaga pildis näha. Kas küll keegi peaks selle üle kahtlema, et need kolm inimest, mis pildis näha, mitte elusad inimesed pole? Aga tohib parajaste ma piibutobi, mida Soome taadid niisamasti armastavad nagu meiegi taadid, ja piiputopvides annab ta tütrele, kes tuast on välja minemas, veel mõnda lastu ja tööjubaust. Sama aga istub järi peal, takufoonal warda otsas järi sees västi, ning kedrewards hilpab võrandal ta jalge ees õige kenat maavaltsi. Aga üks, kes seda pilti näeb, arvab neid inimest ometi elusaks, — aga vetus, nad pole muud kui kunstlikult järele tehtud inimese kujud. Soome üliõvilased on sellepoolet imelavalad poisid olnud! Nad on kaksteistkümmend talutuba sell kombel valmistanud, kait majariistad ilusaste sõse teadnud, nagu peab olema, aga elusate inimeste asemel on nad neiste tubadesse inimeste kujud, mis nad ka ise teinud, eloma ja seisma pannud. Kui meie põlve rahvas ju annugi muldas magab ja nende riided, majariistad, elutua lord ja lombed järeletulijate silmalt kadunud, siis tuletavat need 12 talutuba Helsingi rahvusteaduslikes muuseumis neile ilta veel wana isailade eluforda meele. Üks ole sähärdune töö iluks praegustesse ja mälestuslike tulewatele? Aga tuba on siin ise maanurgast, sest et igal maanurgal ka ilta oma isemoodu riided, majariistad ja elukombed on. Mõtleme aga enda mulgi laue ja Porluni meeste lõrgete wist lübarate peale! See wist, mis siin kalendris ühte sähärdust tuba näitab, on Karjala maakonna lombe järele. Majariistad ja riided on otse kobe maalt talutuaft ära toodud, kus nad tarwituses olivad. Selle läbi ei weta siis tuba kedagi, waid näitab ükft just seda, mis Karjala maal igapäew talutubades töeste näha on. Moskwa wäljanäitusele on Soome üliõvilased aastal 1882 ka need oma kunsttööd näha saatnud, ja mitmedki wootajad on esmalt inimeste kujusid päris elusaks inimesteks widanud, nii wäga on nad loomu järele tehtud. Niisuguste kujudega võib laste moodi nalja sündida ja on

Tuba Soome üliõpilaste wana rahvusteaduslikes muuseumis.

ka sagedaste sündinud, nii hästi Helsingis kui ka mujal, kus sähärdusi muuseumid olemas. Mõnda rääkis üks Tartu professor: tema läinud korra ühte muuseumisse ja justrunud ka sinna tubadesse, kus sähärdused kujud. Esimeses tuas istu-